

Sygn. akt VIII U 388/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy L. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania L. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 stycznia 2016 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 388/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 stycznia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst Dz. U. z 2015r., poz. 965 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu L. B. (2) przyznania prawa do emerytury pomostowej, ponieważ nie spełnił przesłanek określonych w art. 4 i w art. 49 powołanej ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy podkreślił, że ubezpieczony wprawdzie legitymuje się ponad 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym i ukończył 60 lat życia, jednak nie wykazał, że przepracował 15 lat w warunkach szczególnych w rozumieniu przedmiotowej ustawy, a jedynie 1 miesiąc i 24 dni takiej pracy.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony L. B. (1) wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że w jego ocenie do takiej pracy organ rentowy winien mu zaliczyć również okresy zaliczone wcześniej przez Sąd w sprawie VIII U 1491/14.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy podkreślił, że wskazane przez odwołującego okresy pracy w warunkach

szczególnych, odnosiły się do prawa do emerytury o której mowa w art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U z 2015r., poz. 748 ze zm.). Nie są natomiast wymienione jako okresy pracy w warunkach szczególnych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 31 grudnia 2008r., Nr 237, poz. 1656 z późn. zm.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony L. B. (1), urodzony (...), w dniu 18 listopada 2015r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 14 stycznia 2016r. odmówił przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia. Uzasadniając wskazał, że odwołujący po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub

w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Jednocześnie organ rentowy ustalił, że ubezpieczony wykazał ponad 25 lat pracy ogółem, a jednocześnie nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy do pracy w warunkach szczególnych zaliczył odwołującemu wyłącznie okres pracy górniczej w KWK (...) od 8 grudnia 1975r. do 31 stycznia 1976r. Równocześnie ZUS nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia:

- od 14 września 1972r. do 19 listopada 1975r. w charakterze kierowcy samochodowego w P.R.U.K (...) w K.,
- od 15 maja 1976r. do 29 października 1979r. w charakterze kierowcy w G.K.I.M. Zakład (...) w G.,
- od 2 listopada 1979r. do 31 marca 1982r. w charakterze kierowcy w Spółdzielni (...)/Nr 2 w K.,
- od 1 kwietnia 1982r. do 28 lutego 1986r. w charakterze kierowcy w Spółdzielni (...)/T.,
- od 3 marca 1986r. do 24 kwietnia 1987r. w charakterze kierowcy w (...) w K.,
- od 27 kwietnia 1987r. do 7 maja 1990r. w charakterze kierowcy w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) w G..

Sąd ustalił dodatkowo, że w sprawie VIII U 1491/14 wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2015r. oddalono odwołanie L. B. (1) od decyzji odmawiającej mu prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Z uzasadnienia tego wyroku wynika, że Sąd do pracy w warunkach szczególnych zaliczył zatrudnienie w (...) w wymiarze 1 roku 7 miesięcy i 19 dni, pracę w KWK (...) w wymiarze 1 miesiąca i 24 dni, w (...) w wymiarze 3 lat 4 miesięcy i 25 dni, w (...) wymiarze 6 lat 3 miesięcy i 20 dni, (...) w wymiarze 1 roku

1 miesiąca i 21 dni, (...) w wymiarze 3 lat i 14 dni. Ubezpieczony w tych zakładach pracował jako kierowca samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony, tj. wykonywał pracę, o której mowa w wykazie A Dziale VII poz. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Łączny wymiar pracy w warunkach szczególnych wyniósł powyżej 15 lat, jednak odwołujący nie wykazał na dzień 31 grudnia 1998r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, co było przyczyną oddalenia odwołania w tej sprawie. Okoliczność ta była niesporna pomiędzy stronami.

Również niesporna pomiędzy stronami było, iż ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Ubezpieczony 60 lat ukończył (...)

Powyższy stan faktyczny jest w zasadzie niesporny i wynika wprost z akt organu rentowego i akt sprawy VIII U 1491/14, dołączonych do akt niniejszej sprawy. Przeprowadzonym dowodom Sąd przyznał walor wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego L. B. (1) nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 31 grudnia 2015r., poz. 965 z późn. zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Natomiast po myśli art. 3 ust. 1, 4 i 7 ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1. Za takich pracowników uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z kolei zgodnie z art. 49 powoływanej ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Odwołujący bezspornie po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, zatem okolicznością sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczony spełnia warunki do nabycia prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Bezspornym był natomiast fakt, iż skarżącemu nie przysługuje uprawnienie do świadczenia emerytalnego o którym mowa w ustawie o emeryturach pomostowych na podstawie art. 4 tej ustawy.

Analiza treści cytowanego przepisu art. 49 prowadzi do wniosku, że regulacja ta znajduje zastosowanie w stosunku do osób, które nie wykonywały pracy po dniu 31 grudnia 2008r. oraz legitymują się wymaganym 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

W kwestii nabycia emerytury pomostowej na podstawie ww. regulacji wypowiedział się również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 marca 2012r. (w sprawie II UK 164/11), gdzie podkreślił, że: „Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle art. 4 i 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.), jest legitymowanie się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, a więc po 1 stycznia 2009r. Z kolei osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).”

Powyższe oznacza, że kryterium weryfikacji szczególnego charakteru prac wykonywanych do dnia 31 grudnia 2008r. stanowią przepisy nowej ustawy, tj. ustawy o emeryturach pomostowych, a nie dotychczas obowiązujące, tj. przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.). Bezpośrednią konsekwencją tego jest obowiązywanie wykazu prac w warunkach szczególnych z ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008r. W wykazie tym brak jest stanowiska kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony, zatem wykonywaną przez niego pracę w spornych okresach należy przyporządkować do jednego z rodzajów pracy wymienionych we wspomnianym wykazie.

W ocenie Sądu praca ubezpieczonego w spornych okresach, nie odpowiada żadnej z kategorii prac wymienionych w załącznikach do ustawy o emeryturach pomostowych, które stanowią wykaz prac w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze. W szczególności pracy kierowców nie wymieniono w żadnej pozycji wykazu prac w warunkach szczególnych (załącznik nr 1). Z kolei w wykazie prac w szczególnym charakterze (załącznik nr 2), pod poz. 8 wymieniono prace kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym, pod poz. 9 wymieniono prace kierowców pojazdów uprzywilejowanych, zaś pod poz. 10 wymieniono prace kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30 września 1957r. Ubezpieczony przyznał, zajmował się przewozem różnego rodzaju towarów, które jednak nie były towarami niebezpiecznymi.

Reasumując, ubezpieczony nie wykazał 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych o której mowa w art. 49, wobec czego brak jest podstaw do przyznania świadczenia w oparciu o ten przepis.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak

w sentencji.

(-) SSO Teresa Kalinka